

Aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Mevrouw drs. E.I. Schippers
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Datum
13 mei 2015

Onderwerp
Reactie op
consultatie-versie
Wijziging Wet
Marktordening
Gezondheidszorg

Uw kenmerk

Ons kenmerk
JtH/RvZ/MK/2015/054

Bijlage(n)

Geachte mevrouw Schippers,

Wij hebben kennis genomen van de consultatieversie van het Wetsvoorstel tot Wijziging van de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg). Met dit wijzigingsvoorstel heeft uw departement drie doelen voor ogen:

- een duidelijke positionering van de NZa als robuuste en onafhankelijke toezichthouder;
- deregulering (door middel van een omslag van een verbodstelsel naar een gebodstelsel) en;
- het bevorderen van het contracteren door zorgverzekeraars en zorgaanbieders met behulp van de introductie van een macrobeheersinstrument.

Het wetsvoorstel beoogt tevens de regeldruk voor zorgverzekeraars en zorgaanbieders te verminderen. Op verzoek van uw departement hebben wij naar de gevolgen voor de regeldruk gekeken. Onze opmerkingen en adviezen treft u hieronder aan.

Toetsingskader

Bij de beoordeling van de gevolgen voor de regeldruk hebben wij het volgende toetsingskader gehanteerd:

1. Nuloptie: is er een taak voor de overheid en is regelgeving het meest aangewezen instrument?
2. Is de regeldruk proportioneel ten opzichte van het beleidsdoel? Zijn er minder belastende alternatieven mogelijk?
3. Is gekozen voor een passende uitvoeringswijze met het oog op de dienstverlening?

Gezien de strekking van het wetsvoorstel richt onze reactie zich vooral op de vragen 2 en 3 van het toetsingskader.

Contact

Wijnhaven 26
2511 GA Den Haag

Postbus 16228
2500 BE Den Haag

T (070) 310 86 66
F (070) 310 86 79

www.actal.nl
info@actal.nl

Adviezen

Wetsvoorstel maakt verwachtingen over minder regeldruk en bureaucratie nog niet waar

Het wetsvoorstel bevat twee belangrijke veranderingen in de wijze waarop de huidige relatie beleid, uitvoering en toezicht in de gezondheidszorg is ingevuld.

In de eerste plaats wordt de huidige wet (Wmg) zo gewijzigd dat meer ruimte (vrijheid) kan worden geboden voor en aan de uitvoering (door zorgverzekeraars en zorgaanbieders). Dat gebeurt door vastlegging in de wet van het uitgangspunt "Vrij, tenzij", in plaats van het huidige "Nee, tenzij". Dit beginsel moet in lagere regelgeving invulling gaan krijgen. Het wetsvoorstel merkt deze wijziging aan als deregulering voor zorgverzekeraars en zorgaanbieders en biedt mogelijkheden om tot minder regeldruk en bureaucratie te komen. De toelichting geeft in algemene termen aan dat zorgverzekeraars en zorgaanbieders met deze ontwikkeling minder administratieve lasten en uitvoeringskosten mogen verwachten.

De tweede verandering betreft de aanscherping van het toezicht, de transparantieverplichtingen, en een duidelijker positionering van de NZa als onafhankelijk toezichthouder. Het wetsvoorstel kent daarmee twee "veiligheidskleppen" bij uitbreiding van de uitvoeringsruimte: de (nieuwe) informatie- en transparantieverplichtingen en de versterking en aanscherping van het toezicht. De wet introduceert daarnaast nog twee nieuwe verplichtingen, die in de praktijk aan uitvoerders kunnen worden opgelegd (o.a. de leveringsplicht voor zorgaanbieders).

Deze beide veranderingen kunnen onmiskenbaar positieve effecten voor de regeldruk en bureaucratie in de zorg hebben. Meer vrijheid betekent in beginsel minder regeldruk voor de uitvoerende organisaties (zorgverzekeraars en zorgaanbieders). Aanscherping van het toezicht en transparantieverplichtingen betekenen echter in beginsel weer meer regeldruk voor de uitvoerende organisaties. Wil het wetsvoorstel de gewenste – neerwaartse - effecten op regeldruk en bureaucratie sorteren dan moet de implementatie van deze beide bewegingen parallel in de tijd lopen én naar aard en inhoud met elkaar in balans zijn. De toelichting op de consultatieversie duidt er op dat dat bij invoering van de wet nog niet het geval is. Zij geeft aan dat bij invoering de huidige, reeds bestaande, ruimte en vrijheid in lagere regelgeving worden vastgelegd. Dat betekent dat er voor de zorgverzekeraars en zorgaanbieders qua uitvoeringsruimte en vrijheid vooralsnog niets verandert. De aanscherping van het toezicht en de duidelijker positionering van de NZa worden echter wel per direct ingevoerd. Daarmee slaat de weegschaal in elk geval in de beginfase van de wet uit naar meer regeldruk, terwijl dat niet de bedoeling van de in gang te zetten beweging is.

Gezien het voorgaande is het aangewezen om nog eens kritisch te kijken naar de balans tussen de te nemen maatregelen en het tijdpad van invoering dat gevolgd gaat worden. Het lijkt mogelijk en ook wenselijk om ook al in de beginfase aan het beginsel "vrij, tenzij" meer concrete invulling te geven. In ieder geval is het voor balans in de regeldruk nodig om de toezichtontwikkeling gelijke tred te laten houden met de voorgenomen uitbreiding van de ruimte in de uitvoering; het kan daartoe nodig blijken de aanscherping van het toezicht te temporiseren.

Wij adviseren u te voorkomen dat in de praktijk, geheel tegengesteld aan de bedoelingen en de in het veld gewekte verwachtingen, na invoering van de wet initieel een toename van regeldruk optreedt. In dit verband verdient het aanbeveling om te zorgen voor een balans tussen de effectuering van het nieuwe principe “vrij, tenzij” enerzijds en de transparantieplichtingen en de aanscherping van het toezicht anderzijds. Dat kan nopen tot het eerder bieden van meer uitvoeringsvrijheid in de praktijk, of tot het temporiseren van de aanscherping van het toezicht.

Wij adviseren u voorts in de toelichting op het wetsvoorstel te verduidelijken, welke effecten voor de regeldruk zorgverzekeraars en zorgaanbieders in de diverse stadia na invoering van de wet mogen verwachten.

Breng de eenmalige en structurele gevolgen (kwalitatief en kwantitatief) voor de regeldruk in beeld

In het wetsvoorstel ontbreekt een beschrijving van de concrete gevolgen voor de regeldruk. Dat geldt voor zowel de structurele gevolgen voor de regeldruk, als de eenmalige gevolgen (eenmalige kennisnamekosten en aanpassingskosten voor zorgverzekeraars en zorgaanbieders). Deze omissie moet in de toelichting worden hersteld. Wij onderkennen dat een beschrijving van alle concrete gevolgen van de wet deels afhankelijk is van de invulling die in de lagere regelgeving vorm zal krijgen. Voor een ander deel zijn de gevolgen voor de regeldruk echter niet afhankelijk van lagere regelgeving. Dit geldt bijvoorbeeld voor de regeldruk die ontstaat door:

- de introductie van de mogelijkheid dat beschikbaarheidsbijdragen ook een gedeeltelijke bijdrage in de kosten zijn;
- de mogelijkheid om een subsidieplafond in te voeren;
- de aanpassing van het macrobeheersinstrument;
- de aanscherping van het instrumentarium voor het uitoefenen van het markttoezicht en de uitbreiding in dit kader van de capaciteit van de ACM met ca. 20 fte;
- de nieuwe contracteerplicht die de toezichthouder aan de zorgaanbieder kan opleggen (art. 48, lid 1 onder e);
- de leveringsplicht op grond waarvan de zorgaanbieder verplicht kan worden zorg te leveren aan de consument.

Ten einde de gevolgen van het wetsvoorstel voor de regeldruk te kunnen meewegen in de beleidsafweging over het wetsvoorstel en mogelijke alternatieven, moeten de concrete regeldrukgevolgen die rechtstreeks voortvloeien uit de wet, en een inschatting van de gevolgen die mede bepaald worden door de lagere regelgeving, ten tijde van de besluitvorming (over het wetsvoorstel) beschikbaar zijn.¹

Wij adviseren u om alle eenmalige en structurele gevolgen (kwalitatief en kwantitatief) voor de regeldruk in beeld te brengen.

Maak voor de uitvraag van verantwoordingsinformatie gebruik van de gegevens die al in de bronregistratie van zorgaanbieders zijn opgenomen

In het wetsvoorstel ligt de mogelijkheid besloten om - aanvullend – (nieuwe) informatie en gegevens bij zorgaanbieders op te vragen. Als voorbeeld kan worden genoemd de uitvraag van gegevens over de omzet van de zorgaanbieders. Bij deze uitvraag wordt een onderscheid

¹ Zie ook aanbeveling 1 van pag. 6 van het Rapport “Scherp op regeldruk”, gepubliceerd op www.actal.nl

gemaakt tussen omzet waarvoor een contract aanwezig, en omzet waarvoor een contract ontbreekt. Deze uitvraag kan in de toekomst plaatsvinden ten behoeve van de oplegging door de NZa van de macrobeheersheffing. Van belang is om de (definitie van deze) uitvraag aan te laten sluiten bij (de definities van) de gegevens die al in de bronregistratie van de zorgaanbieder zijn opgenomen. Zo wordt voorkomen dat een dubbele administratie moet worden gevoerd of een bewerking moet plaatshebben alvorens aanlevering aan de NZa mogelijk is.

Wij adviseren u voor de uitvraag van nieuwe en aanvullende verantwoordingsgegevens aan te sluiten bij de gegevens die al in de bronregistratie van de zorgaanbieder worden vastgelegd.

Verbetering van kwaliteit van wetgeving vereist ook inzicht in de concrete gevolgen voor de regeldruk

Voor dit wetsvoorstel is een internetconsultatie opengesteld. Het doel is veldpartijen, consumenten en toezichthouders te informeren over het wetsvoorstel en hen de gelegenheid te bieden op het voorstel te reageren. Hun input kan de kwaliteit van de wetgeving verbeteren. Een consultatie biedt zo ook de mogelijkheid om de kwaliteit van de verantwoording van de gevolgen voor de regeldruk te verbeteren en op een effectieve manier de verwachtingen onder burgers, ondernemers en professionals te managen.

Om die kwaliteit te kunnen verbeteren is het nodig dat de consultatiedocumenten helderheid bieden over de concrete regeldrukgevolgen, zowel in kwalitatieve als in kwantitatieve zin. Toevoeging van een uitgewerkte regeldrukparagraaf (inclusief berekening) met daarin een uitsplitsing van de verplichtingen per doelgroep is hiervoor onmisbaar². Wij constateren dat deze in de consultatieversie van de Wmg ontbreekt. De consultatieversie geeft slechts in algemene bewoordingen aan dat een vermindering van de administratieve lasten en de uitvoeringskosten mag worden verwacht. Het verdient aanbeveling bij eerstvolgende consultaties van regelingen dit inzicht wel te verschaffen.

Wij adviseren u bij toekomstige (internet)consultaties aan de documenten over de nieuwe wet- en regelgeving een volledig en voldoende concreet inzicht (inclusief berekening) in de gevolgen voor de regeldruk toe te voegen.

Het wetsvoorstel biedt goede mogelijkheden om de regeldruk voor zorgverzekeraars en zorgaanbieders te verminderen. In dit advies hebben wij aangegeven op welke wijze de verwachtingen van minder regeldruk in alle stadia na invoering van de wet waar kunnen worden gemaakt.

Onze reactie ziet op de consultatieversie van de wet. Wij verzoeken u ook de definitieve versie van het wetsvoorstel aan ons voor te leggen, zodat wij hierover een ex-ante advies kunnen uitbrengen.

² Zie ook het Actal-rapport "Scherp op regeldruk", april 2015, www.actal.nl

In de verwachting u hiermee van dienst te zijn geweest,

Hoogachtend,

J. ten Hoopen
Voorzitter

R.W. van Zijp
Secretaris